

Bestuursrapportage 2019

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Managementsamenvatting	3
2.1	Voortgang programma's.....	3
2.2	Verwacht exploitatieresultaat over 2019	3
2.3	Actualisering investeringen	5
3	Rapportage per programma.....	6
3.1	Waterveiligheid, stedelijk waterbeheer en klimaatadaptatie	6
3.2	Gezond, schoon en zoet water	8
3.3	Watersysteem	10
3.4	Afvalwaterketen en zuiveren	12
3.5	Innovatie, duurzaamheid en financiële producten.....	15
3.6	Bestuur, organisatie en instrumenten.....	16
3.7	Algemene dekkingsmiddelen - belastingen	18
4	Risicomanagement.....	19
5	Bijlage 1 Mutaties investeringskredieten	21

1 Inleiding

In deze bestuursrapportage (Burap) 2019 rapporteren we per programma over de afwijkingen op de programmadoelen, de prestatie-indicatoren, de exploitatieopbrengsten en -kosten, de investeringsuitgaven en de risico's ten opzichte van de programmabegroting 2019. De peildatum van de Burap is 31 juli 2019.

2 Managementsamenvatting

2.1 Voortgang programma's

Voor de meeste programma's geldt dat er nagenoeg geen sprake is van afwijkingen ten opzichte van de in de begroting 2019 opgenomen doelen. Ook de prestatie-indicatoren (PI's) worden naar verwachting merendeels behaald. In hoofdstuk 3 lichten wij per programma de voortgang toe op de prestatie-indicatoren en indien van toepassing de afwijking in de doelrealisatie.

2.2 Verwacht exploitatieresultaat over 2019

In deze bestuursrapportage stellen we de exploitatiebegroting 2019 formeel bij voor de verwachte kosten en opbrengsten. Het totaal van de bijstelling bedraagt € 2,5 miljoen. Het voordelig resultaat voor bestemming over 2019 daalt van € 31,9 miljoen naar € 29,4 miljoen. Dit financieel nadeel verrekenen we met de toevoeging aan de reserve niet vrij besteedbaar vermogen. De geraamde toevoeging aan de reserve niet vrij besteedbaar vermogen wordt verlaagd met € 2,5 miljoen en daalt daardoor van € 25,1 miljoen naar € 22,6 miljoen. Het saldo van de bijgestelde begroting 2019 blijft hierdoor nihil. Over de bestemming van het uiteindelijk gerealiseerde exploitatieresultaat over 2019 wordt bij de vaststelling van de Jaarrekening 2019 een besluit genomen.

Tabel 3 geeft een cijfermatige uitwerking van de bijstelling van de Burap.

Gevolgen vv besluit niet meer activeren van uren

Op 20 december 2018 heeft de verenigde vergadering besloten de uren van het Projectmanagementbureau (PMB) niet meer te activeren. Als gevolg van dit besluit komen de geraamde kosten van deze uren van afgerond € 4,2 miljoen ten laste van de exploitatie. Op basis van de actuele investeringsprojecten en de verantwoorde uren op deze projecten per 30 juni 2019 worden de geraamde kosten van € 4,2 miljoen als volgt aan de diverse programma's toegerekend.

Tabel 1: Verdeling geraamde kosten niet meer activeren uren PMB

Programma (bedragen € 1 miljoen)	Financieel effect
Waterveiligheid, stedelijk waterbeheer en klimaatadaptatie	1,6
Gezond, schoon en zoet water	0,4
Watersysteem	2,0
Afvalwaterketen en zuiveren	0,2
Innovatie, duurzaamheid en financiële producten	0,0
Totaal niet meer activeren uren PMB	4,2

Naast het niet meer activeren van PMB-uren worden vanaf 2019 ook de uren van inhuur op de investeringsprojecten niet meer geactiveerd en komen deze kosten eveneens ten laste van de exploitatie. De kosten van deze inhuur betreffen met name de programma's Waterveiligheid, Stedelijk waterbeheer en Klimaatadaptatie en Watersysteem en worden gedekt vanuit de reserve Niet voorzienbare capaciteit. In 2019 wordt hiertoe een bedrag van € 1,5 miljoen onttrokken aan deze reserve. Deze onttrekking vormt een apart beslispunt bij de vaststelling van de Burap.

Deze reserve is bij de jaarrekening 2018 uit de resultaatbestemming gevormd.

Tabel 2 geeft het bijgestelde exploitatieresultaat over 2019.

In tabel 3 en tabel 4 worden respectievelijk de exploitatiesaldi per programma en de factoren van de bijgestelde begroting 2019 weergegeven. In hoofdstuk 3 wordt per programma ingegaan op de oorzaken van de bijstellingen.

Tabel 2: Verwacht resultaat 2019 (mutaties Burap)

P&C-product (Bedragen * € 1 miljoen)	Verwacht resultaat 2019	Voordelig/ Nadelig
Bijstellingen op basis Burap	2,5	Nadelig
Onttrekking reserve niet vrij besteedbaar vermogen	-2,5	
Verwacht resultaat na Burap 2019	0,0	

Tabel 3: Overzicht exploitatiesaldi per programma *

(Bedragen * € 1 miljoen)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Waterveiligheid, stedelijk waterbeheer en klimaatadaptatie	23,0	2,5	25,5
Gezond, schoon en zoet water	3,7	0,6	4,3
Watersysteem	35,1	2,0	37,1
Afvalwaterketen en zuiveren	87,8	0,7	88,5
Innovatie, duurzaamheid en financiële producten	8,2	-1,1	7,1
Bestuur, organisatie en instrumenten	32,3	1,2	33,5
Algemene dekkingsmiddelen *	-222,0	-3,4	-225,4
Totaal resultaat voor bestemming reserves	-31,9	2,5	-29,4
Mutatie reserves en voorzieningen op grond van eerdere besluitvorming VV	4,1		4,1
Storting in reserve tariefdeemping zuiveringsheffing (voordeel herfinanciering AWZI Harnaschpolder)	1,4		1,4
Storting / Onttrekking reserve tariefdeemping zuiveringsheffing (verschil tarieven Coalitieakkoord en actuele kostenmodel)	1,3		1,3
Storting restant voordelig exploitatieresultaat in reserve Niet vrij besteedbaar vermogen	25,1	-2,5	22,6
Totaal resultaat na bestemming	0,0	0,0	0,0

* een minteken betekent een voordelig saldo

Tabel 4: mutaties Burap 2019

Omschrijving (Bedragen * € 1 miljoen)	Bedrag	S/I *	Toelichting in paragraaf
<i>Effecten reeds genomen besluiten 2018</i>			
Niet meer activeren uren PMB (besluit vv 20-12-2018)	-4,2	S	2.2
Totaal effecten besluitvorming 2018	-4,2		
<i>Voordelige effecten</i>			
lagere kosten baggeren	1,3	I	3.3
verkoop onroerend goed, huren en pachten	1,1	S	3.5
vrijval voorziening slibverwerking	0,2	I	3.4
hogere belastingopbrengsten	1,4	I	3.7
vrijval stelposten	1,3	S	3.7
hogere legesopbrengsten	0,3	S	3.7
lagere kosten RBG	0,5	S	3.7
Totaal voordelige effecten	6,0		
<i>Nadelige effecten</i>			
telefonie en ICT	-0,7	S	3.6
omgevingswet	-0,4	I	3.6
klimaatadaptatie	-0,4	I	3.1
onvoorzien reparaties en onderhoud	-0,9	I	3.1 en 3.3
hogere energiekosten peilbeheer	-0,3	S	3.3

Burap 2019 versie VV 26 september 2019
Dossiernummer:1391

Omschrijving (Bedragen * € 1 miljoen)	Bedrag	S/I *	Toelichting in paragraaf
leasekosten wagenpark	-0,2	S	3.3
kosten systeem Relieve	-0,2	I	3.6
voortgang monitoring waterkwaliteit	-0,3	I	3.2
toetsen waterkeringen	-0,2	I	3.1
doorontwikkeling BOS	-0,2	S	3.3
kosten Grensoverschrijdend afvalwater (GOAW)	-0,5	S	3.4
Totaal nadelige effecten	-4,3		
Totaal begrotingsmutaties 2019 (nadelig effect)	-2,5		

* Structureel/ incidenteel

2.3 Actualisering investeringen

Aanpassing investeringsplannen en investeringskredieten

Op 20 december 2018 heeft de verenigde vergadering besloten de uren van het Projectmanagementbureau niet meer te activeren. Als gevolg van dit besluit is voor alle actuele investeringsprojecten per project het bedrag voor de geraamde nog te activeren uren gedurende de meerjarige looptijd van de projecten in beeld gebracht. De beschikbaar gestelde kredieten en het investeringsplan per project worden op basis hiervan met 7,8 miljoen verlaagd. Verder wordt op basis van onder andere voortgang, uitvoering, aanbesteding en samenwerking met andere partijen van een aantal projecten het investeringsplan en investeringskrediet verhoogd met in totaal € 2,4 miljoen. De beide bovenstaande acties leiden tot in totaal een verlaging van € 5,4 miljoen voor zowel het investeringsplan als het beschikbaar gestelde investeringskrediet. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van alle 44 projecten waarvan het investeringsplan en investeringskrediet worden bijgesteld.

Verwacht investeringsvolume 2019

Op basis van het niet meer activeren van uren PMB en de voortgang van lopende projecten in 2019 is de verwachting dat een investeringsvolume van in totaal € 22,2 miljoen wordt gerealiseerd. Dit is € 6,5 miljoen lager dan bij de begroting 2019 was voorzien. De grootste afwijking betreft het effect van € 4,2 miljoen van het niet meer activeren van uren PMB zoals in hoofdstuk 2.2 is toegelicht. Verder is er sprake van een aantal oorzaken die in de afzonderlijke programma's worden toegelicht.

In tabel 5 zijn op programmaniveau de verschillen gepresenteerd tussen de investeringsuitgaven volgens de begroting 2019 en de verwachte realisatie 2019.

Tabel 5: Verloop investeringsuitgaven per programma

Investeringsuitgaven per programma (bedragen in € 1 miljoen)	Geraamde investerings Begroting 2019	Bijstelling Burap 2019	Geraamde investerings Burap 2019
Waterveiligheid, stedelijk waterbeheer en klimaatadaptatie	9,9	-1,4	8,5
Gezond, schoon en zoet water	1,1	-0,5	0,6
Watersysteem	11,0	-1,7	9,3
Afvalwaterketen en zuiveren	2,8	-0,7	2,1
Financiën, duurzaamheid en innovatie	0,0	0,0	0,0
Bestuur, organisatie en instrumenten	3,9	-2,2	1,7
Totaal	28,7	-6,5	22,2

3 Rapportage per programma

3.1 Waterveiligheid, stedelijk waterbeheer en klimaatadaptatie

Waterveiligheid

Om de ambitie voor 2019 waar te maken (en het einddoel 2024 te kunnen halen) is de planning voor het toetsproces van de keringen aangepast. Zo was de toets op het onderdeel Niet Waterkerende Objecten (NWO) – omdat het toetsinstrumentarium op dit punt nog niet duidelijk was bij aanvang van deze toetsronde – naar achteren gepland. Hierdoor kunnen trajecten echter niet als eenduidig veilig worden aangemerkt totdat de toets op NWO is uitgevoerd. In de nieuwe planning is de toets op NWO naar voren gehaald.

Het onderhoud aan de keringen en waterkerende kunstwerken verloopt volgens planning. Wel is er meer urgent onderhoud aan de regionale keringen nodig waarvoor het budget overschreden wordt.

Qua doelrealisatie voor het op orde brengen van de keringen zitten we op koers. Wel zijn er enkele verschuivingen in de planning. Voor het project waterkerende constructies Schipluiden betekent dit dat de uitvoering niet dit jaar, maar volgend jaar plaatsvindt. Hierdoor zal de besteding lager zijn dan vooraf begroot.

Klimaatadaptatie

Doelrealisatie verloopt conform planning. De stimuleringsregeling voor klimaatadaptatieve maatregelen is zeer succesvol. Het beschikbaar gestelde budget hiervoor is in augustus 2019 volledig uitgeput; daarom is de stimuleringsregeling (tijdelijk) dichtgezet.

Prestatie-indicatoren

Waterveiligheid

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Primaire waterkeringen (55 kilometer) toetsopgaven gerealiseerd	50%	50%
Regionale waterkeringen (437 kilometer) toetsopgaven gerealiseerd	30%	30%
Primaire waterkeringen (55 kilometer) keringen op orde	100%	100%
Regionale waterkeringen (437 kilometer) keringen op orde	82%	82%
Deelname aan tweejaarlijkse audit t.b.v. zorgplicht primaire keringen	n.v.t.	n.v.t.

Stedelijk waterbeheer

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Watervisie vastgesteld	ja	ja
Percentage wateradviezen afgehandeld binnen gestelde termijn	100%	100%

Klimaatadaptatie

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Aantal acties dat bijdraagt aan de beweging naar een waterrobuuste en klimaatbestendige regio	20	>20

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1.000)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Waterveiligheid	20.232	2.124	22.356
Stedelijk waterbeheer	1.606	0	1.606
Klimaatadaptatie	1.180	380	1.560
Totaal	23.018	2.504	25.522

Waterveiligheid

Om de doelrealisatie voor 2019 waar te maken (en het einddoel 2024 te kunnen halen) moet het budget voor de toetsing voor 2019 met € 0,2 miljoen worden verhoogd. Reden is marktwerking en complexere toetsing.

Ook voor komende jaren moet het budget opgehoogd worden, dit wordt in de begroting 2020-2024 uitgewerkt.

Uit inspecties is gebleken dat extra (urgent) onderhoud aan de waterkeringen moet worden uitgevoerd. Hiervoor is € 0,3 miljoen benodigd. Aanvullend is € 0,1 miljoen nodig voor een bijdrage aan het project De Goudsteen te Maassluis. Deze bijdrage mag vanwege financiële regels niet meer worden geactiveerd. Daarnaast bedraagt het effect van het besluit niet meer activeren uren PMB op de programmalijn Waterveiligheid in totaal € 1,6 miljoen (de investeringsraming wordt naar beneden bijgesteld, de exploitatie wordt met dit bedrag opgehoogd, zie ook toelichting in hoofdstuk 2.2).

Op grond van de besluitvorming over de balansverkorting op 20 december 2018 is een reserve ingesteld voor niet voorzienbare capaciteit. Als gevolg van marktwerking en specialistische kennis is de budgetruimte binnen deze reserve (ordegrootte 0,9 mln euro) voor de programmalijn Waterveiligheid onvoldoende. Vooralsnog bestaat de verwachting dat dekking wordt gevonden in het verwachte onderuitputting van de P-begroting ultimo 2019.

Klimaatadaptatie

Het budget stimuleringsregeling voor klimaatadaptatieve maatregelen was in mei 2019 volledig uitgeput. Om de regeling tot eind 2019 in de huidige vorm te kunnen voortzetten is in totaal een aanvullend bedrag van € 0,38 miljoen nodig.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen* € 1 miljoen)	Geraamde investerings Begroting 2019	Bijstelling Burap 2019	Geraamde investerings Burap 2019
Waterveiligheid	9,9	-1,4	8,5
Totaal	9,9	-1,4	8,5

Waterveiligheid

Het project waterkerende constructies Schipluiden verschuift qua uitvoering naar 2020. Hierdoor is de besteding € 0,9 miljoen lager dan begroot. Daarnaast is het effect van het besluit balansverkorting voor de programmalijn Waterveiligheid € 1,5 miljoen (lagere uitgaven). Binnen de programmatische aanpak proberen we voor het tweede helft van het jaar de uitvoering naar voren te trekken. Dit betekent een intensivering van € 1 miljoen. De verwachting is dat de definitieve investeringsraming daarmee uitkomt tussen € 8,0 en € 9,0 miljoen euro.

Het niet meer activeren van de uren van het PMB leidt ook tot aanpassingen van de investeringsprojecten en bijbehorende kredieten. Voor twee totaalkredieten voor waterveiligheid wordt deze aanpassing niet doorgevoerd. Dit betreft:

Programmatische aanpak BGO 2016-2020 (701916)

Op 18 februari 2016 heeft Verenigde Vergadering ingestemd (voorstel 46757) met het Investeringsplan voor het uitvoeren van een programmatische aanpak van het buitengewoon onderhoud in de periode 2016 – 2020 en is een krediet van € 35,7 mln beschikbaar gesteld voor de uit te voeren werken tot en met 2020. Op basis van analyse van de lopende projecten

en het nog beschikbare krediet zou het Investeringsplan en Investeringskrediet met een bedrag van in totaal € 1,5 miljoen moeten worden verlaagd. Er zijn twee argumenten waarom dat niet gewenst is:

De programmatische aanpak BGO kent nog een grote opgave waar jaarlijks nieuwe trajecten bijkomen. De doorlooptijd van projecten varieert van een jaar tot enkele jaren. Om in de uitvoering niet stil te vallen, moet de voorbereiding van projecten doorgaan. Daarnaast is het kental (voor in ieder geval complex BGO) zonder interne uren en externe inhuur door marktwerking, inflatie en de complexiteit van de projecten hoger dan bij het bestuursvoorstel is aangenomen (ordegrootte € 900 ipv € 750 per strekkende meter). Het voorstel is dan ook om op dit verzamelkrediet Het IP en IK op hetzelfde niveau te handhaven.

Programmatische aanpak verbeteren 2016-2020 (701994)

Op 17 november 2016 heeft Verenigde Vergadering ingestemd (voorstel 53650) met het Investeringsplan voor het uitvoeren van een programmatische aanpak verbeteren regionale en overige keringen 2016-2020 en is een krediet van € 15,4 mln beschikbaar gesteld voor de uit te voeren werken tot en met 2020. Op basis van analyse van de lopende projecten en het nog beschikbare krediet zou het Investeringsplan en Investeringskrediet met een bedrag van in totaal € 1,5 miljoen moeten worden verlaagd. Er is één argument waarom dit niet gewenst is: Binnen dit verzamelkrediet wordt ook de kadeverbetering N468 uitgevoerd. Voor de voorbereiding van dit project is € 0,1 miljoen beschikbaar gesteld. De kadeverbetering van de N468 wordt tegelijkertijd uitgevoerd met het groot onderhoud aan de weg door de provincie. Met de provincie zijn hierover afspraken gemaakt. Om te kunnen voldoen aan deze afspraken (en verplichtingen te kunnen aangaan) moet voldoende krediet beschikbaar zijn.

De aanpassingen zijn opgenomen in bijlage 1 van deze Burap.

3.2 Gezond, schoon en zoet water

Zelfvoorzienendheid en kringloopsluiting

De werkzaamheden voor een effectieve zoetwatervoorziening lopen conform planning om de prestatie-indicatoren voor 2019 te halen. Het algemeen bestuur is in juni 2019 geïnformeerd over de voortgang middels een presentatie in de informatieve VV. De droge zomer van 2018 zorgt ook in de eerste helft van 2019 nog voor een extra tijdsbelasting. Het grootste deel van de evaluaties en onderzoeken naar aanleiding hiervan zijn inmiddels afgerond en deels al geïmplementeerd.

Chemische waterkwaliteit

De werkzaamheden voor chemie lopen conform planning om de prestatie-indicatoren voor 2019 te halen. Om de waterkwaliteit aan de normen te laten voldoen, houden we in 2019 vast aan de aanpak van verontreinigingen bij de bron (met name bestrijdingsmiddelen en nutriënten). We zetten daarvoor verschillende instrumenten in, zoals voorlichting, advisering en agendering, naast toezicht en handhaving en gebiedsgericht meten.

Coördinatie beheer

In 2019 is verder ingezet op implementatie van assetmanagement aan de hand van het programmaplan. In de werkzaamheden is voor 2019 een lichte achterstand opgelopen, maar het einddoel is daarmee nog steeds haalbaar.

Zwemwater

Er is op dit moment geen aanleiding om te verwachten dat de prestatie-indicatoren voor zwemwater dit jaar niet worden gehaald.

Tijdens het zwemseizoen monitoren we de officiële zwemwaterlocaties op bacteriën en blauwalgen. Op de waterspeeltuinen ondervinden we problemen met bacteriën.

De maatregelen voor de Plas Delftse Hout zijn nagenoeg geheel uitgevoerd. In het project S.C.H.O.O.N. worden de voorbereidingen getroffen voor de toekomstige verbetering van de waterkwaliteit in de Krabbepas.

Lokale knelpunten en kansen

Er wordt gewerkt aan twee lokale knelpunten, te weten volkstuinencomplex Hoek van Holland en de situatie rond het Kruithuis.

Prestatie-indicatoren

Zelfvoorzienendheid en kringloopsluiting

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Percentage van alle metingen binnen een jaar met een waarde lager dan de richtwaarde van 200 mg/l Chloride	90%	90%
Het aantal gebieden dat binnen Delfland jaarlijks wordt doorlopen met het instrument Waterbeschikbaarheid	2	2

Chemische waterkwaliteit

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
1) zomergemiddelde stikstofgehalte West- en Oostboezem	2,7 & 2,1 mg/l	2,7 & 2,1 mg/l
2) In % het aantal aangetroffen bestrijdingsmiddelen t.o.v. het totaal gemeten aantal bestrijdingsmiddelen EN de gemiddelde concentratie bestrijdingsmiddelen	6,0% & 0,12 µg/l	6,0% & 0,12 µg/l

Zwemwater

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
1) Het aantal zwemlocaties met genomen maatregelen	8	8
2) Het aantal locaties met genomen maatregelen met een negatief zwemadvies van meer dan 3 weken.	0	0

Lokale knelpunten en kansen

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Het aantal lokale knelpunten waarvan gestart wordt met het uitvoeren van de oplossing.	4	4

Voor alle PI's geldt dat op basis van de huidige inzet de PI's worden gehaald.

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1.000)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Zelfvoorzienend en kringloopsluiting	543	-100	443
Chemische waterkwaliteit	1.908	300	2.208
Coördinatie beheer	244	100	344
Zwemwater	710	334	1.044
Lokale knelpunten en kansen	335	0	335
Totaal	3.740	634	4.374

Programmalijn Zelfvoorzienendheid en kringloopsluiting

Voor Delfland Circulair geldt dat er € 0,1 miljoen wordt overgeheveld naar het programma Innovatie, duurzaamheid en financiële producten. Dit budget wordt nu centraal begroot en verantwoord.

Programmalijn Chemische waterkwaliteit

Door extra inspanning voor het opstellen van het 3e Stroomgebiedbeheerplan (SGBP-3) door toegenomen aandacht voor microverontreinigingen en door extra inspanningen op het beheer en gebruik van data is naar verwachting extra budget nodig van € 0,08 miljoen.

Daarnaast zijn er naar verwachting extra uitgaven voor monitoring ter hoogte van € 0,25 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door extra monitoringsinspanningen voor de Kaderrichtlijn water KRW (Gebiedsgerichte Aanpak, ecologie) en voor de microverontreinigingen (opkomende stoffen zoals Perfluorooctaansulfonzuur (PFOS/PFAS)).

Programmalijn Coördinatie beheer

De implementatie van assetmanagement vergt meer uitwerking en inspanning dan verwacht. Dit leidt tot extra kosten van € 0,1 miljoen.

Programmalijn Zwemwater

Het begrote bedrag, bedoeld voor relatief kleine en urgente maatregelen zoals de toepassing van waterstofperoxide, wordt niet volledig uitgegeven omdat er dit jaar minder maatregelen nodig zijn dan voorzien. Dit betekent dat de begroting met € 0,05 miljoen wordt verlaagd. Het niet meer activeren van PMB-uren leidt tot hogere kosten voor de exploitatie van € 0,4 miljoen (zie toelichting hoofdstuk 2.2).

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen* € 1 miljoen)	Geraamde investerings Begroting 2019	Bijstelling Burap 2019	Geraamde investerings Burap 2019
Zelfvoorzienend en kringloopsluiting	0,1	0,0	0,1
Lokale knelpunten	0,2	-0,2	0,0
Zwemwater	0,8	-0,3	0,5
Totaal	1,1	-0,5	0,6

Programmalijn Lokale knelpunten

Door afstemming met gemeenten met betrekking tot de lokale knelpunten is de doorlooptijd vertraagd en daarom wordt de raming verlaagd met € 0,2 miljoen.

Programmalijn Zwemwater

Als gevolg van het niet meer activeren van PMB-uren wordt het investeringsvolume met € 0,3 miljoen verlaagd.

Het niet meer activeren van de uren van het PMB leidt ook tot aanpassingen van de investeringsprojecten en bijbehorende kredieten. Deze aanpassingen zijn opgenomen in bijlage 1 van deze Burap.

3.3 Watersysteem

Integraal Watersysteem: waterkwantiteit

Het beheer van de peilen komt in de afgelopen jaren beter op orde (peilbesluiten, partiële herzieningen, maatregelen in het veld) waardoor de prognose van 95 % voor 2019 haalbaar wordt geacht. Enige situaties van hevige regenval in de afgelopen periode hebben niet geleid tot calamiteiten of dusdanige overschrijdingen van het peil dat hiermee deze verwachting moet worden bijgesteld.

Ten aanzien van de kans op inundatie van het watersysteem door hevige neerslag kan gesteld worden dat aan de prestatie-indicator 'beheergebied dat voldoet aan de provinciale Nationaal bestuursakkoord water (NBW) normering' wordt voldaan, en dat een aantal nieuwe projecten, waaronder samen met de gemeente in het kader van werk-met-werk maken, is gerealiseerd om de kans op wateroverlast nog verder te verkleinen.

Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Mate van behouden streefpeilen	95%	95%
Voldoet aan Nationaal bestuursakkoord water (NBW)-normering	39.000 ha	39.910 ha

Integraal Watersysteem: ecologische waterkwaliteit en vismigratie

Er zijn dit jaar verbeteringen zichtbaar. De verwachting is dat deze lijn wordt voortgezet waarmee we op koers liggen om de streefwaarde voor 2019 voor de prestatie-indicator te gaan halen. Om de Kaderrichtlijn water (KRW)-doelen in 2027 te halen zijn er nog wel veel inspanningen nodig.

Prestatie-indicatoren

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Aantal verbeterstappen m.b.t. de vier ecologische sleutelfactoren in de KRW-waterlichamen t.o.v. 1 januari 2018	4	4

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1.000)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Integraal watersysteem	34.920	1.959	36.879
Grondwater en bodemdaling	143	0	143
Vaarwegbeheer	102	0	102
Totaal	35.165	1.959	37.123

De kolom mutaties van per saldo € 2,0 mln laat zich als volgt verklaren:

- Een toename van de leasekosten voor het wagenpark na indexatie (€ 0,1 miljoen);
- Een toename door overheveling van de doorontwikkeling van het BOS vanuit de investeringen naar de exploitatie als gevolg van het niet meer activeren van immateriële activa (€ 0,17 miljoen);
- Een toename van de kosten voor het onderhoud van de assets (€ 0,73 miljoen);
- Een toename van de kosten voor de energie in verband met een nieuw contract, een toeslag voor de afname van groene stroom "Nederlandse Windenergie", een uitschakeling van de Belgische kerncentrales en als laatste een stijging van de energiebelastingen. Dit telt op tot een bedrag van € 0,3 miljoen;
- Als laatste geldt dat we vanwege de verdachtheid op PFOS dit jaar alleen de urgente watergangen baggeren. Dat leidt ertoe dat we € 1,3 miljoen minder gaan uitgeven;
- Het niet meer activeren van PMB uren leidt tot hogere kosten voor de exploitatie van € 2,0 miljoen (zie toelichting hoofdstuk 2.2).

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen* € 1 miljoen)	Geraamde investeringen Begroting 2019	Bijstelling Burap 2019	Geraamde investeringen Burap 2019
Integraal watersysteem	11,0	-1,7	9,3
Totaal	11,0	-1,7	9,3

Programmalijn Integraal watersysteem

Er zijn nog veel onzekerheden maar op basis van de informatie tot medio juni 2019 en met de huidige sturing is de verwachting dat de eindejaarsraming van de totale programmalijn rond

de € 9,3 miljoen uitkomt. Het verschil met de begroting komt voor € 2,0 miljoen door het niet meer activeren van de uren van het PMB en € 0,3 miljoen door versnelling van bijvoorbeeld de vervangingsinvesteringen waardoor nu in 2019 uitgaven worden gedaan die eigenlijk in 2020 werden verwacht.

Bijstelling kredieten

Het niet meer activeren van de uren van het PMB en de aanbestedingsvoor- en nadelen leiden tot aanpassingen van de beschikbaar gestelde investeringsprojecten en bijbehorende kredieten.

Deze bijstellingen zijn opgenomen in bijlage 1 van deze Burap.

3.4 Afvalwaterketen en zuiveren

De voortgang van de doelen loopt conform de begroting. De afwijkingen op activiteiten worden onderstaand per programmalijn toegelicht.

Hergebruik grondstoffen

De planning voor de terugwinning van fosfaat uit verbrandingsas van het slib via Ecophos is vertraagd omdat nog steeds de vergunning ten behoeve van de bouw van een nieuw fabriek niet is verleend. De volgende maatregelen zijn ingezet om toch terugwinning van fosfaat te realiseren: HVC heeft een contract gesloten met ICL Fertilizers in Amsterdam waardoor vanaf juli 2019 uit 20% van het as fosfaat teruggewonnen wordt en omgezet wordt tot kunstmest. Om het terugwinnen van fosfaat uit al het verbrandingsas te realiseren onderzoekt HVC ook alternatieve scenario's voor terugwinning van fosfaat.

Publiek-Private Samenwerking (PPS)

Het project 'Aanpassingen gemaal Morsestraat' Den Haag blijkt complexer dan voorzien. In 2019 wordt daarom eerst een integrale verkenning uitgevoerd die zich niet beperkt tot het gemaal. De problematiek met het gemaal wordt in samenhang met het riool(transport)systeem en de afvalwaterzuivering Houtrust onderzocht.

Samenwerken in de afvalwaterketen

Gemeente Vlaardingen heeft aangegeven het operationeel gemaalbeheer niet over te dragen aan Delfland ondanks eerdere afspraken.

Prestatie-indicatoren

Transporteren en zuiveren

Prestatie-indicator met streefwaarde	Streefwaarde 2019	Prognose 2019
Verwijderingsrendement stikstof in %	75	83
Verwijderingsrendement fosfaat in %	75	82
Biologische belasting AWZI Harnaschpolder (%)	87	91
Biologische belasting AWZI Houtrust (%)	88	89
Biologische belasting AWZI de Groote Lucht (%)	90	93

De minimale verwijderingsrendementen die Delfland met Delfluent is overeengekomen bedragen respectievelijk 79% voor stikstof en 82% voor fosfaat. Delfluent stuurt, om aan deze waarden te kunnen voldoen, op hogere verwijderingsrendementen. Daarbij komt dat het een droog jaar is, waardoor verwijderingsrendementen hoger uitvallen. Dit geldt zowel voor regio Zuid als regio Noord.

De streefwaarden voor de biologische belasting zijn gebaseerd op basis van afvalwaterprognoses uit 2016. Het aansluiten van Nutricia in 2017 verklaart 2% van de hogere prognose van de biologische belasting van afvalwater zuiveringsinstallatie (AWZI)

Burap 2019 versie VV 26 september 2019

Dossiernummer:1391

Harnaschpolder. De streefwaarde is hierop nog niet aangepast. De prognose van de biologische belasting van AWZI De Groote Lucht (DGL) is ruim hoger dan de streefwaarde (prognose 2016). In de tweede helft van 2019 en eerste helft van 2020 worden nieuwe afvalwaterprognoses opgesteld.

Hergebruik grondstoffen

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Energieproductie biogas (mln. M3/jaar)	12,3	13,0

Samenwerken in de afvalwaterketen

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Minder stijging van de afvalwaterheffing t.o.v. de referentie 2011	-€ 40	n.n.b.*)

*) Het tarief van de afvalwaterheffing is eind 2019 beschikbaar.

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1.000)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Transporteren en zuiveren	15.395	258	15.653
Hergebruik grondstoffen	554	0	554
PPS-contract	70.851	465	71.316
Samenwerken in de afvalwaterketen	986	0	986
Totaal	87.786	723	88.510

De begroting wordt met € 0,7 miljoen naar boven bijgesteld. De mutaties worden per programmalijn hieronder toegelicht.

Programmalijn Transporteren en zuiveren

- Als gevolg van het niet meer activeren van PMB-uren wordt de begroting verhoogd met € 0,2 miljoen (zie ook toelichting in hoofdstuk 2.2).
- Budgetoverheveling advieskosten € 0,2 miljoen (vanuit programma Bestuur, organisatie en instrumenten).
- Extra uitgaven van € 0,1 miljoen ten behoeve van onderhoud en aanpassen systeemautomatisering van bestaande installaties naar het bijgestelde vereiste veiligheidsniveau.
- In 2019 is sprake van kosten en opbrengsten verkoop Groengas op AWZI Harnaschpolder. Dit levert een opbrengst op van € 0,2 miljoen. In de begroting 2019 was hiermee nog geen rekening gehouden.

Programmalijn PPS

Lagere baten uit grensoverschrijdend afvalwater (GOAW) Noord van € 0,3 miljoen vanwege het uitblijven van verwachte stijging van indices en vervuilingseenheden. In de jaarrekening 2018 is deze lagere opbrengst gerapporteerd en als een structurele mutatie gemeld. De dienstverleningsvergoeding PPS wordt met € 0,2 miljoen verhoogd. Dit vanwege ongunstige ontwikkeling van de olieprijs die gekoppeld zijn aan de elektriciteitsindex.

Investeringsuitgaven Afvalwaterketen en zuiveren

Programmalijn (Bedragen* € 1 miljoen)	Geraamde investeringen Begroting 2019	Bijstelling Burap 2019	Geraamde investeringen Burap 2019
Transporteren en zuiveren	1,2	-0,3	0,9
Hergebruik grondstoffen	0,5	-0,4	0,1
PPS-contract	1,1	0,0	1,1
Totaal	2,8	-0,7	2,1

De geraamde investeringsuitgaven 2019 worden verlaagd met € 0,7 miljoen. De verlaging van het investeringsniveau heeft betrekking op de onderstaande programmalijnen.

Programmalijn Transporteren en zuiveren

De vervangingsinvesteringen Groot onderhoud afvalwaterketen en zuiveren zijn uitgesteld in afwachting van de uitkomst van het Masterplan De Groote Lucht. In het masterplan wordt een aantal scenario's in beeld gebracht die sterk van elkaar verschillen. Het één op één vervangen van installaties is daardoor niet meer vanzelfsprekend. Om die reden wordt in 2019 € 0,4 miljoen minder gerealiseerd. De besluitvorming met betrekking tot het Masterplan vindt plaats in 2020.

Als gevolg van het niet meer activeren van PMB-uren wordt de raming met € 0,1 miljoen verlaagd.

Van het project 'Verleggen persleiding Dijkpolder' is in de jaarrekening 2018 gemeld dat de uitvoering opschuift naar 2019. Voor het project 'Vervanging 170 meter afvalwatertransportleiding langs Kwartellaan Maassluis' heeft de VV in mei 2019 krediet beschikbaar gesteld. In de begroting was hiermee nog geen rekening gehouden waardoor de raming voor 2019 met € 0,7 miljoen wordt verhoogd.

Het project 'Aanpassingen gemaal Morsestraat' is uitgesteld vanwege complexiteit. De complexiteit wordt veroorzaakt doordat de problematiek niet alleen de werking van het gemaal betreft maar de werking van het gemaal in samenhang met het rioolstelsel en de afvalwaterzuivering. In 2019 wordt eerst een integrale verkenning uitgevoerd naar de gewenste aanpassingen. De investeringen ter hoogte van € 0,5 miljoen worden doorgeschoven naar 2020.

Programmalijn Hergebruik grondstoffen

Het project 'Zoetwaterfabriek' zal met behulp van een bouwteam worden gerealiseerd. Deze vorm van aanbesteden/realiseren is in deze omvang redelijk nieuw voor Delfland en vergt daarom meer voorbereidingstijd dan verwacht. De verwachting is dat de voorbereiding aan het eind van het jaar rond is. De uitgaven van € 0,3 miljoen verschuiven naar 2020.

Het project 'Warmteterugwinning en CO2-levering DGL' is in afwachting van de uitkomst van het Masterplan DGL nog niet opgestart. De verschillende scenario's die in het masterplan worden onderzocht kunnen tot andere uitgangspunten voor dit project leiden. Hierdoor een lagere uitgave van € 0,1 miljoen.

Het niet meer activeren van de uren van het PMB leidt ook tot aanpassingen van de investeringsprojecten en bijbehorende kredieten. Deze aanpassingen zijn opgenomen in bijlage 1 van deze Burap.

3.5 Innovatie, duurzaamheid en financiële producten

Doelen

Binnen dit programma zijn er geen afwijkingen ten opzichte van de in de begroting 2019 opgenomen doelen.

Prestatie-indicatoren

Innovatie en duurzaamheid

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Totaal primair energiegebruik (TJ, o.b.v. Klimaatmonitor) ¹	610	664
Aandeel eigen duurzame energieopwekking (% , o.b.v. Klimaatmonitor)	70	69
Klimaatvoetafdruk (ton CO2 eq./ jaar, o.b.v. Klimaatmonitor) ¹	8.000	19.804
Het percentage van de meervoudig onderhandse-, nationale- en Europese aanbestedingen waarbij, indien passend en proportioneel, MVI is toegepast (%)	35	>35
Het aantal innovatieprojecten dat succesvol is geïmplementeerd is op basis van het TRL (Technology Readiness Level)	2 tot 3	2 tot 3

¹De streefwaarden voor deze PI's hebben betrekking op het voorgaande jaar (2018).

In de begroting is voor het totale primaire energieverbruik 610 TJ opgenomen, op basis van een eerste concept van de Klimaatmonitor 2017. Dit concept was nog onvolledig, waardoor de streefwaarde te laag is. De prognose voor het totale primaire energieverbruik is 664 Terrajoule (TJ).

Voor het aandeel eigen duurzame energieopwekking is de prognose iets lager dan de streefwaarde in de begroting. Het aandeel is de afgelopen jaren wel gestegen: het was 64,9 % in 2017 en stijgt dit jaar naar verwachting naar 69,3 %. Dit komt door een stijging van duurzame energieopwekking op eigen terrein (biogasproductie) en buiten eigen terrein (windparken HVC).

De nieuwe prognose voor de CO2 voetafdruk 2019 is 19.804 ton CO2. Dit is veel hoger dan de eerder geprognostiseerde 8000. De oorzaak hiervan ligt in een foutieve prognostisering bij het opstellen van de begroting. De prognostisering was gebaseerd op niet volledige gegevens uit 2017.

Tot nu toe is bij 54% van de gepubliceerde aanbestedingen ingezet op maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI). De verwachting is daarom dat de streefwaarde hoger uitkomt dan de 35% in de begroting.

Coördinatie financiële producten

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
Netto-schuldquote (schuldpositie gerelateerd aan omzet; %)	288	288
Externe financiering (% vaste activa)	90	90
Debt-ratio (%)	90	90
Kassaldo reguliere exploitatie (M€)	69,3	69,3
Vrije kasstroom (M€)	24,0	24,0

Op basis van de prognose van het exploitatieresultaat en de realisatie van investeringen op concernniveau (zie hoofdstuk 2) is de verwachting dat de netto schuldquote iets lager uitkomt dan de streefwaarde in de begroting en dat de vrije kasstroom en kassaldo iets hoger

uitkomen. De afwijkingen zijn beperkt. De exacte resultaten worden gepresenteerd in de jaarrekening 2019.

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1.000)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Coördinatie innovatie en duurzaamheid	3.809	121	3.930
Coördinatie financiële producten	4.361	-1.175	3.186
Totaal	8.170	-1.054	7.116

Op de programmalijn *Coördinatie innovatie en duurzaamheid* neemt het budget toe met € 0,1 miljoen. Dit betreft een verschuiving vanuit programma B, ter concentratie van het budget voor Delfland Circulair (onder programmalijn Coördinatie innovatie en duurzaamheid).

Op de programmalijn *Coördinatie financiële producten* neemt de exploitatie af met € 1,2 miljoen. Dit komt door niet begrote opbrengsten uit de verkoop van vastgoed en een stijging van de opbrengsten uit huur en pacht (samen € 1,1 miljoen) en enkele technische verschuivingen tussen programma's (bedrijfskleding, wagenpark). De opbrengsten uit vastgoed worden vanaf 2020 structureel begroot.

Investeringsuitgaven

Binnen dit programma zijn geen investeringsprojecten.

3.6 Bestuur, organisatie en instrumenten

In dit programma doen zich op enkele punten afwijkingen voor ten opzichte van de in de begroting 2019 genoemde doelen.

De implementatie van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) loopt achter op schema. Dit is de algemene conclusie na de rapportage van de nul-meting die begin 2019 in opdracht van het Waterschapshuis door PWC bij alle waterschappen is uitgevoerd. In beginsel wordt aan veel van de basisvereisten van de AVG voldaan, maar doorontwikkeling en borging van deze basisvereisten is noodzakelijk om te (blijven) voldoen aan de AVG. Ook bij Delfland ontbreekt het aan een volwaardige governance op het gebied van privacy en is daarnaast in de PDCA-cyclus privacy nog onvoldoende ondergebracht.

Inmiddels zijn de verantwoordelijkheden en de PDCA-cyclus op hoofdlijnen beschreven. Een meerjarig plan van aanpak voor de afronding van de implementatie wordt thans opgesteld en richt zich erop om per eind 2019 compliant te zijn met de wettelijke vereisten.

Op het gebied van de informatiebeveiliging lukt het goed om het gewenste niveau van beveiliging van onze basis-infrastructuur te waarborgen. Daarnaast hebben we naar aanleiding van een aantal audits ook een aantal projecten gestart voor het beter inbedden van informatiebeveiliging en privacy binnen de organisatie. Uiteraard zijn met het huidige tempo waarin bedreigingen zich openbaren en ontwikkelen geen garanties te geven dat geen enkele verstoring van onze digitale systemen zal plaatsvinden. Afgezien daarvan zijn er mogelijkheden tot verbetering van onze kritieke infrastructuur, maar daarvoor willen we eerst een integrale visie ontwikkelen op de gewenste doorontwikkeling van deze infrastructuur.

De voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet waren in 2018 aangepast aan het vertraagde wetgevingsproces van de rijksoverheid. Om die reden is het budgettaire overschot van dat jaar, van € 0,4 mln, geoormerkt voor beschikbaarstelling in 2019. Gedurende dit jaar is echter gebleken dat de benodigde extra capaciteit voor alle werkzaamheden schaarser en duurder is geworden dan verwacht. Hierdoor zal het budget voor 2019, inclusief de extra middelen uit 2018 volledig worden benut, terwijl het gewenste tempo van de implementatie nog niet wordt gehaald. Om de nieuwe Waterschapsverordening op 1 januari 2021 gereed te hebben, zal de extra inzet in 2020 moeten worden voortgezet.

Prestatie-indicatoren

Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
1 Medewerkers motivatie	7,3	7,3
2 Ziekteverzuim	4,8%	4,8%
3 digitale volwassenheid van de organisatie: digitale dienstverlening	88%	90%

Coördinatie regulering en toezicht

Prestatie-indicator met streefwaarde	Begroting 2019	Prognose 2019
De vergunningen worden binnen de wettelijke termijn van 8 weken verstrekt	95%	92%
Het aantal landelijke eisen waar het toezicht en handhavings-instrumentarium van Delfland aan voldoet	90%	90%

Toelichting

De streefwaarde voor vergunningverlening binnen de termijn van 8 weken wordt naar verwachting niet gehaald vanwege het sterk gestegen aantal aanvragen. We hebben binnen de bestaande mogelijkheden extra inzet georganiseerd om de overschrijding van de termijn te beperken.

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1.000)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Organisatieontwikkeling, sturing en infovoorziening	21.533	559	22.092
Coördinatie regulering en toezicht	8.339	630	8.969
Waterbewustzijn en communicatie	1.728	0	1.728
Crisisorganisatie	696	0	696
Totaal	32.297	1.189	33.486

Toelichting op de belangrijkste posten (bedragen afgerond):

- Onze accountant heeft geoordeeld dat de noodzaak voor een jaarlijks budget voor fluctuaties in de pensioenen voor DB-leden niet aanwezig is. Deze post, ter grootte van € 0,1 miljoen wordt daarom afgevoerd (lagere lasten voor dit programma).
- De kosten voor mobiele telefonie en dataverkeer vertonen een stijgende trend. Dit hangt samen met toename van het aantal apparaten en intensivering van het gebruik. Dit was bij de begroting nog niet goed in te schatten. Om het budget toereikend te houden is een verhoging nodig van € 0,2 miljoen (hogere lasten voor dit programma).
- Tijdens het opstellen van de begroting waren de kosten voor BAAS (Back up as a service ad € 0,17 miljoen) en VDI (Virtual Desktop Infrastructure ad € 0,29 miljoen) nog niet bekend. Wel was duidelijk dat deze kosten voortaan als exploitatiepost in de plaats zouden komen van de gebruikelijke vervangingsinvestering. Het gaat daarom om een overheveling van de meerjarige investeringsraming naar de exploitatiebegroting van ca. € 0,46 miljoen (hogere lasten voor dit programma).
- Voor de aankoop en implementatie van het aanvullende systeem Relieve voor zaakgericht werken door onze toezichthouders en handhavers, wordt € 0,23 miljoen extra uitgegeven aan ICT-middelen. (hogere lasten voor dit programma)

- Voor de extra inzet voor de Omgevingswet wordt in 2019 € 0,4 miljoen aan het budget toegevoegd. Deze tegenvaller wordt gedekt uit de geoormerkte reservering van het overschot in 2018.

Investeringsuitgaven

Programmalijn (Bedragen* € 1 miljoen)	Geraamde investerings Begroting 2019	Bijstelling Burap 2019	Geraamde investerings Burap 2019
Organisatieontwikkeling, sturing en informatievoorziening	3,9	-2,2	1,7
Totaal	3,9	-2,2	1,7

De investeringsprognose van het programma wordt met € 2,2 miljoen verlaagd. De verlaging betreft de volgende projecten:

Aanpassing huisvesting Vlaardingen

In verband met een verbreding van het onderzoek, van alleen de huisvesting naar de totale inrichting van De Grote Lucht, wordt de investering in de huisvesting voorlopig beperkt tot de daarin in 2020 aan te brengen vuilwerkkoning. Hierdoor wordt de raming in de begroting 2019 verlaagd met € 2,0 miljoen.

Uitrol laptops

De voor 2018 geplande uitrol van laptops vindt plaats in 2019, na de implementatie van Windows 10 en het naar de cloud migreren van de Microsoft-applicaties. De hierdoor uit 2018 doorgeschoven investeringen van € 0,2 miljoen leiden tot een verhoging in 2019.

Beveiliging kritieke (digitale) infrastructuur

De uitgaven voor de extra beveiliging van onze objecten worden doorgeschoven naar 2020. Hierdoor worden de investeringen in 2019 verlaagd met € 0,4 miljoen.

3.7 Algemene dekkingsmiddelen - belastingen

Exploitatie

Programmalijn (Bedragen* € 1.000)	Begroting 2019	Mutaties Burap 2019	Gewijzigde begroting 2019
Zuiveringsheffing	-133.340	-924	-134.264
Watersysteemheffing	-97.312	-434	-97.746
Overige opbrengsten	-547	-315	-862
Onvoorzien, frictiekosten, indexering	1.805	-1.291	514
Kosten RBG	7.356	-455	6.901
Totaal	-222.038	-3.420	-225.458

Zuiveringsheffing

De verwachte opbrengsten uit de zuiveringsheffing nemen toe met € 0,9 miljoen (0,7%), door een snellere groei van het aantal vervuilingseenheden dan geraamd in de begroting.

Zuiveringsheffing	Volumeontwikkeling				Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
	Eenheid	Aantal Begroting 2019 (A)	Aantal Burap 2019 (B)	Delta Eenheden (B-A)	Begroting 2019 (C)	Prognose 2019 (D)	Delta (D-C)
Zuiveringsheffing	Vervuilingseenheden	1.452.500	1.462.900	10.400	135.809	136.781	972
Oninbaarheid	Vervuilingseenheden	26.400	26.916	516	-2.469	-2.517	-48
Totaalopbrengsten					133.340	134.264	924

Watersysteemheffing

Naar verwachting stijgen de opbrengsten uit de watersysteemheffing met circa € 0,4 miljoen (0,4%). Deze stijging zit in de categorie gebouwd. De oorzaak is dat de WOZ-waarde in de praktijk meer stijgt dan begroot. In de begroting is rekening gehouden met een WOZ-waardestijging van 5,7% (gewogen gemiddelde van 7% voor woningen, 1% voor niet-woningen). De realisatie laat een stijging zien van 7,5 %.

Watersysteemheffing	Volumeontwikkeling				Belastingopbrengsten (* € 1.000)		
Belastingsoort	Eenheid	Aantal Begroting 2019 (A)	Aantal Burap 2019 (B)	Delta Eenheden (B-A)	Begroting 2019 (C)	Prognose 2019 (D)	Delta (D-C)
-ingezetenen	Huishoudens	515.000	515.000		63.494	63.494	
-gebouwd	WOZ (* € 1 milj.)	152.680	154.412	1.732	38.323	38.757	434
-ongebouwd en natuur					3.398	3.398*	
Kwijtschelding	Huishoudens	56.700	56.700		-6.991	-6.991	
Oninbaarheid	Huishoudens	7.700	7.700		- 949	- 949	
Verontreinigingsheffing	Vervuilingseenheden	400	400		37	37	
Totaalopbrengsten					97.312	97.746	434

*Cijfers nog niet bekend.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten (leges en precario) vallen € 0,3 miljoen hoger uit dan begroot. Dit is terug te voeren op twee grote legesprojecten waarvoor in 2019 meer opbrengsten zijn ontvangen dan begroot, de projecten A16 en A24 Blankenburgtunnel.

Door de combinatie van een relatief korte looptijd en de afhankelijkheid van (de timing van) derden bij vergunningaanvraag is het lastig om de legesopbrengsten voor grote projecten accuraat te begroten.

Onvoorzien, frictiekosten en indexering

Voor onvoorzien, frictie en indexering zijn de kosten per saldo € 1,3 miljoen lager. Een deel van het budget voor onvoorzien frictie personeel wordt niet uitgeven (€ 0,4 miljoen). Het budget voor indexering wordt niet gebruikt (€ 0,5 miljoen) en zal vanaf 2020 niet meer in de begroting worden opgenomen. Ook is rekening gehouden met een bedrag wegens terugontvangen salariskosten als gevolg detachering en ziekte voor in totaal € 0,2 miljoen.

Kosten RBG

De dienstverleningsvergoeding aan de RBG valt € 0,4 miljoen lager uit dan begroot, door lagere kosten (€ 0,3 miljoen) en een verrekening over boekjaar 2018 (€ 0,1 miljoen).

Algemene kredieten en voorziening met betrekking tot investeringen

Onderzoekskrediet

In 2018 is in de Burap het algemeen onderzoekskrediet tijdelijk verhoogd tot € 4 miljoen. Dit om te zorgen voor voldoende onderzoekskrediet voor de projecten Waterharmonica en Zoetwaterfabriek. Deze projecten bevinden zich inmiddels in de uitvoeringsfase. Het algemeen onderzoekskrediet wordt daarom teruggebracht tot het oorspronkelijke niveau van € 3 miljoen. Dit heeft geen impact op het exploitatieresultaat.

4 Risicomanagement

Voor alle 24 in de begroting 2019 opgenomen risico's en beheersmaatregelen is conform planning in het voorjaar 2019 nagegaan in hoeverre deze risico's nog actueel zijn. Deze actualisatie heeft geleid tot de onderstaande drie nieuwe risico's en beheersmaatregelen:

Risico's en beheersmaatregelen				
	Risico	Niveau	Domein	Beheersmaatregel
	Door diverse oorzaken (verandering omgeving, ontwerpfouten, uitvoerings-fouten, slijtage) kan er noodzaak tot een herontwerp van installaties. Dit kan leiden tot onverwacht hoge kosten	Hoog	-	Beslissing volledig documenteren inclusief onzekerheden en afweging
	Uitval meetkastjes door veroudering	Hoog	Zuivering	- Plan van aanpak opstellen voor structurele oplossing procesautomatisering (PA) - Opstellen masterplan zuivering - Opstellen visie assetmanager zuivering - Proces om tot analyse van kwetsbaarheid van PA te komen is ingezet. Aanzet om tot een visie te komen is gestart.
	Niet tijdig/juist vorderen van aanspraken	Medium	Financiën	Afboeken (Audit, accountant) Procescontroles

Voor wat betreft de in de begroting 2019 opgenomen risico's leidt de actualisatie tot de volgende bijstellingen:

- Het risico ten aanzien van de Waterschapsverkiezingen is afgevoerd, aangezien er een besluit is genomen en een en ander op te nemen in de begroting 2019.
- Het risico op een persleidingbreuk is na evaluatie op niveau Hoog (voorheen Medium) gezet naar aanleiding van een groot incident in 2018.
- Voor een aantal risico's zijn de beheersmaatregelen verder aangescherpt.

In 2019 is tevens een start gemaakt met de inventarisatie en beoordeling van de decentrale risico's.

In 2019 opgetreden risico's

Watersysteem

In de periode januari tot en met juli 2019 heeft zich één calamiteit in het watersysteem voorgedaan. Op 17 juni 2019 is Delfland opgeschaald geweest naar fase 1 in verband met een brand op een industrieterrein in Berkel en Rodenrijs. Delfland heeft 2 noodpompen ingezet, zodat de brandweer voldoende bluswater had. Delfland heeft ervoor gezorgd dat het bluswater niet verder is verspreid in de polder en heeft een doorstroomplan gemaakt om het zuurstofloze water af te voeren. De calamiteit is daarmee adequaat afgehandeld. De kosten waren marginaal en zijn binnen de begroting opgevangen.

Afvalwaterketen en zuiveren

In de periode januari tot en met juli 2019 vonden twee calamiteiten plaats.

Op 2 april heeft een persleidingbreuk op het Stationsplein in Maassluis plaatsgevonden. Dit bleek uiteindelijk een defecte ontluchting te betreffen en is verholpen. De geringe reparatiekosten zijn binnen de huidige begroting opgevangen.

Op 10 juli is er een lekkage van een persleiding geconstateerd. Het bleek te gaan om de Delfteffluentleiding van HNP. De leiding is dichtgezet en al het effluent is afgevoerd via de tweede effluentleiding. Er heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden en er bleken bouten van de flens los te zitten. Deze zijn vastgezet en de leiding is opnieuw in bedrijf genomen. Er zijn door Delfland geen extra uitgaven gedaan.

Innovatie, duurzaamheid en financiële producten

Datalekage heeft in beperkte mate plaatsgevonden in de vorm van het verlies van een aantal smartphones en tablets. Delfland heeft direct de verloren gegane apparatuur op afstand geblokkeerd waardoor het opgetreden risico tot een minimum is beperkt.

Veiligheid (alle programma's)

In de periode januari tot en met juli 2019 hebben er twee incidenten plaatsgevonden waar EHBO-behandeling noodzakelijk was.

5 Bijlage 1 Mutaties investeringskredieten

In onderstaande tabel zijn in totaal 44 investeringsprojecten opgenomen waarvan het investeringsplan (IP) en investeringskrediet (IK) met in totaal € 5,4 miljoen wordt bijgesteld (bedragen in € 1). Deze kredietbijstelling betreft een verlaging van € 7,8 miljoen wegens het niet meer activeren van uren van het Projectmanagementbureau. Verder wordt op basis van onder andere voortgang, uitvoering, aanbesteding en samenwerking met andere partijen van een aantal projecten het investeringsplan en investeringskrediet in totaal met € 2,4 miljoen verhoogd.

Prog.	Naam project	Project-nummer	Mutatie IP	Nieuw IP	Investerings krediet oud (IK)	Mutatie krediet uren PMB	Mutatie krediet overig	Nieuw krediet
A	BGO kades met wegen	0.701818	-242.111	1.011.270	1.210.256	-242.111		968.145
A	Gecombineerd BGO 2016-2020*	0.701916	0	33.396.416	4.763.276	-1.464.995	1.464.995	4.763.276
A	Verbeteren waterkeringen 2016-2020*	0.701994	0	15.219.583	7.047.581	-1.478.356	1.478.356	7.047.581
B	Zwemwatermaatregelen Delftse Hout	0.702047	-5.400	808.600	740.000	-5.400		734.600
C	Optimalisatie Dorppolder	0.701577	-125.450	4.739.550	4.730.000	-250.900	125.450	4.604.550
C	Nw gemaal Kl. Engelbr.pld	0.701843	-200.000	2.728.000	2.831.000		-200.000	2.631.000
C	Duikers Schiedam-West	0.701908	77.800	855.800	778.000	-62.200	140.000	855.800
C	Gem.Schieveen (Oude bovend.)/701798	0.701936	-120.000	10.000	120.000	-6.000	-114.000	0
C	Verbr. waterg.Aalkeet BuitenP	0.701943	-18.000	677.000	397.000	-18.000		379.000
C	Lierwatering KRW/701956	0.701950	-103.000	-103.000	1.425.000	-103.000		1.322.000
C	CB Westland locatie Glas 3	0.701953	-227.300	3.719.700	1.455.000	-227.300		1.227.700
C	CB Westland locatie Glas 8a	0.701953	-193.100	1.266.900	1.460.000	-193.100		1.266.900
C	Natte ecol. zones 2016-2021	0.701956	-2.402.200	15.882.800	6.956.057	-2.402.200		4.553.857
C	Plas Madestein Witte vlek NEZ	0.701956	-3.800	-3.800	646.198	-3.800		642.398
C	Pilot Drijvende oevers Den Haag	0.701956	-6.000	-6.000	89.591	-6.000		83.591
C	NEZ Coldenhovelaan/701956	0.701975	-80.000	-80.000	436.520	-80.000		356.520
C	WB Oost.randweg Oude Lierpld	0.701977	-3.300	808.248	811.548	-3.300		808.248
C	Wateroverlast Schiedam Bijdorp	0.701978	-229.000	531.000	708.000	-29.000	-200.000	479.000
C	Knelpunten WSA's 7 plders	0.701984	-65.200	1.234.800	845.000	-65.200		779.800
C	Gemaal O/N Wateringveldsepld.	0.701985	-484.000	2.339.760	2.769.760	-134.000	-350.000	2.285.760
C	Waterberg.Noordpolder Delfg	0.701990	-67.300	1.037.700	871.000	-67.300		803.700
C	NEZ Groeneweg/701956	0.701995	-1.800	-1.800	293.665	-1.800		291.865

Prog.	Naam project	Project-nummer	Mutatie IP	Nieuw IP	Investerings krediet oud (IK)	Mutatie krediet uren PMB	Mutatie krediet overig	Nieuw krediet
C	KHR gemaal Schoute	0.702031	200.000	915.000	650.000		200.000	850.000
C	WSA knelpunten DRP, KRP, OC	0.702038	-160.200	241.800	385.000	-85.200	-75.000	224.800
C	Gemaal Droogmakerij Oude Polder van Pijnacker	0.702039	-31.000	926.000	800.000	-31.000		769.000
C	Gemaal Polder van Biesland	0.702039	-39.000	747.000	650.000	-39.000		611.000
C	Gemaal Eskol, Polder Noordland-Nieuwland	0.702039	-50.000	582.000	575.000	-50.000		525.000
C	Gemaal 't Louwtje, Polder Noordland-Nieuwland	0.702039	-50.000	230.000	255.000	-50.000		205.000
C	Gemaal West Polder Noordland-Nieuwland	0.702039	-50.000	549.000	435.000	-50.000		385.000
C	Gemaal Poelpolder	0.702039	-41.000	646.000	625.000	-41.000		584.000
C	Gemaal Oude Polder van Pijnacker	0.702039	-76.000	1.461.000	1.425.000	-76.000		1.349.000
C	Gemaal Vlietpolder	0.702039	-76.000	1.624.000	1.800.000	-76.000		1.724.000
C	Verdeelwerk F Nieuwland Noordland	0.702039	-36.000	267.000	280.000	-36.000		244.000
C	Gemaal Westambacht	0.702039	-76.000	1.564.000	1.550.000	-76.000		1.474.000
C	Automatisering Stuw Skivijver Vlietpolder	0.702048	-20.700	100.300	110.000	-20.700		89.300
C	Noordlierweg/Blaker	0.702051	-10.700	110.300	119.000	-10.700		108.300
C	Betonreparatie gemaal Parksluizen	0.702054	-10.300	212.700	210.000	-12.300	2.000	199.700
C	Broekpolder maatregelen watersysteem	0.702059	-55.600	340.400	360.000	-55.600		304.400
D	Omleg leiding Blankenburgtun.	0.701898	-21.900	348.100	345.000	-21.900		323.100
D	Groen Gas - Biogasbenutting DGL	0.701982	-72.000	2.518.000	2.326.000	-72.000		2.254.000
D	Verleggen persleiding Dijkpolder	0.702012	-37.400	497.600	520.000	-37.400		482.600
D	Groen Gas AWZI Harnaschpolder	0.702056	-21.600	3.652.400	3.340.001	-21.600		3.318.401
D	Vervangingen zuiveringstechnische werken	0.702070	-118.700	13.111.300	10.942.000	-118.700		10.823.300
D	Verleggen persleiding Dijkpolder (verhoging 170m)	0.702073	-12.600	147.400	153.000	-12.600		140.400
			-5.365.861	116.863.827	69.239.454	-7.837.662	2.471.801	63.873.593

* Toegelicht in hoofdstuk 3.1